

KÖZTERÜLET TOOTING BECBEN*

Ez a fiú nyári délutánonként játék közben el tudta felejteni, hogy nem falusi

Clive Wilmer 13

paradicsomban él. Errefelé halastavak voltak és egy csónakázó tó, meg erdős területek, uszoda, meg egy olasz fagyaltos-kocsi. Mókusok is voltak, meg énekesmadarak és haza tudtál menni egy durbinccsal a befőttesüvegben, vagy egy szarvasbogárral a gyufás skatulyában. Voltak még kemény srácok is, akik belédkötöttek, szatírok a bokrokban, továbbá utcalányok, akik esténként letaposták a kert szélét, amennyiben kertnek lehet nevezni az akkor forgalmasnak látszó utcára nyíló kis zöld földdarabot. Voltak sebhelyek is.

Dél-London akkor még egy köztulajdonban lévő terület volt, amit csak megbontottak az ikerházak és előre gyártott barakkok, pár fényűző villa és világos, új, egyenesen sorakozó lakóházak, amik középkori vártornyokként emelkedtek ki közülük. William Morris pasztorálja volt ez, kárt tettek benne az ellenséges bombázók, de megújította Le Corbusier.

A közös rétet vasút vágta szét, amin a háború alatt lőszerrel megrakott teherautókat szállítottak. A főutcával alkotott szögben egy légelhárító üteg maradványai: szomorkásan, mint egy rombadólt apátság. A túloldalon családi házak sora, a legtöbb lebombázva, mivel a bombák eltévesztették célpontjukat.

Ez az ötvenes évek Londonja még Viktória-korabeli volt, neogótikus templomaival, lovaskocsis ószeresével. Az ivókutakkal a parkokban és a közkönyvtárakkal, ahol autodidakták kerestek rejtett kincseket. Hajszálcsíkos nadrágos szocialista miniszterekkel, akik Morrisra és John Ruskinra esküdtek. Földi paradicsomot akartak építeni. Keményen dolgoztak. Legjobb tudásuk szerint.

*Dél-londoni városrész

TINTÁSTOLL KISASSZONY

14

Amikor Mr White ordított az udvaron, ki akartam menni végére. De már hét éves voltam és nagyfiú.

Egyébként az iskola nekem Miss Inkpen volt, Tintástoll kisasszony, aki rászolgált a nevére.

Mindig kék ruhát hordott. Szépen írt, elegáns, kalligrafikus írással. Szobája íróasztalán porcellán tintatartók ragyogtak, ősi egyiptomi szemekkel néztek rád, kék-fekete íriszekkel. Tintástoll kisasszony maga is egy emlékmű volt: nagy, masszív termetű, földigérő szoknyával, ősz hajkoszorúval glóriásan.

*Mártogatós tollakkal írtunk. Bár az iskolát Modern Iskolának hívták, gázal világítottunk. Magániskola jellege volt – nem voltak köztünk közönséges gyerekek. Tintástoll kisasszony, aki nem kedvelte Attlee urat, * korábban egy állami elemi iskolát igazgatott. Miután visszavonult, még ragaszkodott hivatásához, ápolva és megbecsülve a tehetséges kisgyerekeket. Ő volt a Modern Iskola legfőbb dísze.*

De ó! Mint egy pásztor táplálta gyerekeit és báránykái szabadon legeltek! Tudta, ha eltévelyegtünk. Még azután is rajtam tartotta a szemét, hogy elhagytam az osztályát. Egy napon egy olyan sorban látott, ahol a gyerekek testi fenytésre vártak. "Te kis hólyag!" mondta, megveregetve rózsaszín arcomat.

Később elmondtam neki, hogy láttam a Julius Caesar című filmet, Marlon Brandoval. Elmondtam, hogy Brutus akarok lenni, mert szeretném, ha azt mondanák rólam: „Ez igazi férfi volt”. Másnap ideadta nekem örökségül a könyvet, amiből a film készült. Akkor már megtanított számolni és szavakat lebe-tűzni – és most itt volt a kezemben Shakespeare.

** Clement Attlee, munkáspárti miniszterelnököt*

(Fordította: Gömöri György)